

особливості нових сортів ярого ячменю, що по-різному реагують на окремі елементи технології, при їх вирощуванні, необхідно встановити оптимальні рівні технологічних заходів, які забезпечують отримання гарантованого врожаю. Технологія вирощування ячменю ярого повинна передбачати створення умов, за яких повністю реалізуються потенційні можливості культури за якісними та урожайними показниками. Це використання кращих попередників, чітке дотримання агротехнічних заходів та строків їх проведення [1].

Україна останні роки стрімко втрачає свої позиції як масштабного експортера ячменю. Цьому також сприяє політика держави (квотування, відміна повернення ПДВ, експортне мито).

На ринку світового експорту ячменю Україна займає 5-е місце, хоча серед виробників 4-е місце. І знову-таки, покупець нашого ячменю, це не ЄС, хоча після підписання договору про асоціацію Україна і отримає квоту на 0,25 млн. тонн. І зараз, і раніше, головними покупцями української ячменю були і залишаються Саудівська Аравія і Йорданія.

Як наслідок, намагаючись підвищити рентабельність виробництва, аграрії можуть віддати перевагу більш затребуванім на ринку видам зерна. Наразі є багато таких виробників, які прийняли рішення у майбутньому замінити посіви ячменю на користь кукурудзи. До таких результатів дійшли провідні аналітичні агенції після опитування сільгоспвиробників з різних регіонів України.

На думку експертів, це є обґрунтованим, адже у зерновій групі кукурудза має найвищу рентабельність виробництва, яка поступається лише ріпаку та соняшнику [5].

Таким чином, враховуючи світові тенденції, українське зерно користується попитом на зовнішньому та внутрішньому ринку. Наразі важко прогнозувати, як змінюватиметься ситуація на внутрішньому та світовому ринку ячменю у новому сезоні, оскільки на неї впливають природні та економічні фактори. З одного боку, це зміна клімату, що супроводжується посухами та повеннями, з іншого, - відсутність стабільності з курсом євро та долара США, цінами на нафту та розвитком економіки у світі. Прогнози аналітиків та можновладців свідчать про збільшення виробництва ячменю в новому сезоні. Але для того, щоб воно було ефективним потрібно збільшувати інвестиції в галузь, зокрема в сучасну техніку та технології, на законодавчому рівні захистити інвесторів та зменшити вплив існуючих ризиків.

Література:

1. Манько К., Музафаров Н. Ячмінь ярий: сучасні технології вирощування [Електронний ресурс] // Агробізнес сьогодні/ [Режим доступу] <http://www.agro-business.com.ua/>
2. Черчель В., Федоренко Е., Алдошин А., Лященко А., Солодушко В., Ляшенко Н., Кулик А. Ячмінь ярий чи овес: виробництво, сорти, переваги [Електронний ресурс] // Агробізнес сьогодні/ [Режим доступу] <http://www.agro-business.com.ua/>
3. Статистичний збірник «Україна в цифрах 2014р.»
4. Маслак О. Ринок ячменю: підсумки та перспективи // Агробізнес сьогодні [Електронний ресурс] / [Режим доступу] <http://www.agro-business.com.ua/>
5. Маслак О. Ціна нового врожаю // Агробізнес сьогодні [Електронний ресурс] / [Режим доступу] <http://www.agro-business.com.ua/>
6. USDA

АУДИТОРСЬКІ ДОКАЗИ

ЛИМАРЕНКО А. В.

Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка
Науковий керівник – к.е.н., доцент
Гіржева О. М.

Під час аудиторської перевірки аудиторю необхідно отримати достовірну та надійну інформацію, яка дає можливість на її підставі зробити адекватні висновки щодо достовірності фінансової звітності клієнта, що перевіряється. Така інформація в аудиті називається аудиторськими доказами.

Аудиторські докази – інформація, яка одержана аудитором для складання думок, на яких ґрунтується підготовка аудиторського висновку та звіту. Аудиторські докази складаються з первинних документів та облікових записів, що є основою фінансового звіту, а також підтверджувальної інформації з інших джерел. Аудитор повинен мати таку кількість аудиторських доказів, яка б забезпечила спроможність зробити необхідні висновки, користуючись якими буде підготовлено аудиторський висновок.

Також необхідна кількість доказів залежить від якості таких доказів (чим вище якість, тем менше доказів буде необхідно). Однак отримання більшої кількості аудиторських доказів не компенсує їхню низьку якість.

Відповідність – це міра якості аудиторських доказів, а саме:

- доречність
- надійність.

Доречність залежить від мети аудиторської процедури, а також, якщо доречно, від твердження, що розглядається. На надійність доказів впливає джерело їх отримання та їхній характер, а також індивідуальні обставини отримання.

Докази отримують шляхом застосування фізичних оглядів, підтверджень залишків на рахунках бухгалтерського обліку, аналізу документів, отриманих від підприємств, третіх осіб, аналітичних досліджень за минулі роки, майбутніх періодів та усної інформації осіб підприємства, організацій, установ.

Під час аудиторської перевірки аудитор спирається на аудиторські докази, які мають переконливий характер.

Формулюючи аудиторський висновок, аудитор не здійснює суцільної перевірки всієї інформації, а визначає тільки основні її елементи, що характеризують стан діяльності підприємства. Необхідним є те, що аудитор повинен одержати аудиторські докази стосовно кожного суттєвого твердження фінансової звітності. На їх достовірність впливають такі фактори:

- оцінка характеру та величини ризику на всіх етапах аудиторської перевірки;
- досвід попередніх аудиторських перевірок;
- надійність, реальність та достовірність облікової інформації;
- виявлення фактів помилок чи шахрайства.

Відповідно до правил подання інформації аудиторські докази поділяють на прямі та непрямі.

Прямі докази — це докази, які отримані безпосередньо з облікової системи клієнта (первинних документів, фінансових звітів тощо). Прямі докази можуть поділятися за матеріальними і нематеріальними джерелами (за способом закріплення).

До нематеріальних джерел слід віднести пояснення сторонніх організацій, третіх осіб. Наприклад, підтвердження суми дебіторської заборгованості, яке можна одержати по телефону чи письмово.

Непрямі докази — це інформація, що не стосується безпосередньо факторів певного питання. Наприклад, надійність системи внутрішнього контролю може бути непрямим доказом відсутності значних помилок у фінансовій звітності.

Залежно від джерела одержання інформації аудиторські докази можуть бути:

- зовнішніми — інформація, одержана від третіх осіб;
- внутрішніми — інформація одержана від клієнта;

• змішані (комбіновані) — докази, що отримані від клієнта та підтвержені зовнішніми джерелами.

Маючи відповідну інформацію, аудитор повинен бути повністю переконаний в правильності та справедливості своєї думки, тому він повинен вирішити, чи є його докази достатньо переконливими та релевантними. Релевантні докази — це докази, які мають цінність для вирішення поставленої проблеми, тобто є доречними при формуванні відповідної думки про достовірність перевіреної інформації.

У цілому ж аудиторські докази повинні відповідати ряду вимог, зокрема таким як: необхідність, достатність, обґрунтованість, правильність.

Існують спеціальні правила, за допомогою яких, аудитор може оцінити достовірність отриманих аудиторських доказів.

Правило перше. Аудиторські докази достовірніші, якщо отримані з незалежних джерел за межами підприємства, що перевіряється.

Аудиторські докази у формі оригіналів письмових відповідей на запити про підтвердження, отримані безпосередньо аудитором від третіх сторін, можуть допомогти знизити ризик суттєвого викривлення для відповідних тверджень до прийнятно низького рівня. Для цього повинні виконуватися 2 умови:

а) докази мають бути отримані від джерела, яке не зв'язане із підприємством відносинами власності та/або корпоративного управління;

б) якщо розгляд таких доказів можна проводити окремо або разом з аудиторськими доказами, отриманими в результаті проведення інших аудиторських процедур.

Правило друге. Аудиторські докази, отримані із внутрішніх джерел, достовірніші, якщо відповідні процедури внутрішнього контролю є ефективними.

Якщо аудитор використовує інформацію, створену безпосередньо системою контролю та обліку, яка застосовується на підприємстві, то йому слід отримати аудиторські докази щодо точності та повноти отриманої інформації.

Наприклад, аудитор може отримати аудиторські докази точності та повноти інформації шляхом перевірки заходів контролю за створенням та збереженням інформації.

Правило третє. Аудиторські докази, отримані безпосередньо аудитором (спостереження за проведенням інвентаризації), достовірніші, ніж аудиторські докази, отримані непрямим або шляхом припущення (наприклад, запит про дотримання процедур проведення інвентаризації, на якій не був присутній аудитор).

Якщо докази, отримані з різних джерел,

суперечать один одному, аудитор повинний провести додаткові процедури з метою з'ясування реального стану справ. Якщо є серйозні сумніви із приводу істотного затвердження, аудитор повинний одержати достатні й доречні докази для усунення таких сумнівів. Якщо це не вдається, то він повинний виразити умовно-позитивну думку або відмовитися від вираження думки.

Усі отримані докази обов'язково мають бути задокументовані, тобто відображені в робочих документах аудитора.

Правильність доказів передбачає, що в них мають бути наведені всебічно (формально, арифметично, логічно тощо) перевірені аудитором дані.

Отже, аудиторські докази збирають для підтвердження логічної тези про достовірність (реальність) даних фінансової звітності та обліку. Для отримання цих доказів можна використовувати різні прийоми аудиторського контролю (аналіз і синтез, індукцію і дедукцію, аналогію і моделювання, абстрагування і конкретизацію, системний аналіз, функціонально-вартісний аналіз). Висновок аудитора, складений на підставі об'єктивної доказової бази щодо будь-якої дії чи події господарюючого суб'єкта, зведе до найменшого ризику користувачів інформації.

Література:

1. Гончарук, Я.А. Аудит: навчальний посібник / Я.А. Гончарук, В.С. Рудницький. – 3-тє вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2007. - 443 с.
2. Дорош, Н.І. Аудит: теорія і практика: навчальний посібник / Н. І. Дорош. - К.: Знання, 2006. - 495 с.
3. Пшенична, А.Ж. Аудит: навчальний посібник / А.Ж. Пшенична; Мін-во освіти і науки України, Полтавський ун-т споживчої кооперації України. - К.: ЦУЛ, 2008. - 320 с.

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ГОСПОДАРЮЮЧОГО СУБ'ЄКТА

ЛІТВІН О. А.

*Харківський національний технічний університет
сілськогосподарства імені Петра Василенка
Науковий керівник – д.е.н., професор
Краснорудський О. О.*

Сучасний ринковий етап розвитку економіки України висуває високі вимоги до оцінки ефективності діяльності суб'єктів господарювання в цілому та в розрізі структурних підрозділів. Всі поточні операції та події в ході діяльності підприємств вимірюються, фіксуються та

перетворюються в певні показники, які в подальшому стають «фундаментом» для прийняття управлінських рішень в майбутньому. Проблемним питанням залишається необхідність вибору із множини показників тих, які здатні сприяти ефективному управлінню.

Функціонування будь-якого підприємства (незалежно від видів його діяльності та форм власності) в умовах ринку визначається його здатністю створювати необхідну і достатню величину прибутку. В даному аспекті аналіз прибутку займає провідне місце в системі комплексного аналізу господарської діяльності, оскільки за ним оцінюється ступінь досягнення кінцевої діяльності мети підприємства та його ефективність. Дослідження цієї проблеми є дуже актуальним на сьогоднішній день.

Проблемою аналізу операційної (основної) діяльності підприємства займається ряд провідних вчених-економістів, зокрема Ф.Ф. Бутинець, С.Ф. Голов, Л.А. Лахтіонова, М.А. Бомох та багато інших.

Ефективність – це економічна категорія, що відображає співвідношення між одержаними результатами і витраченими на їх досягнення ресурсами, причому при вимірюванні ефективності ресурси можуть бути представлені або в певному обсязі за їх первісному (переоціненому) вартістю (застосовувані ресурси), або частиною їх вартості у формі виробничих витрат (виробничо-спожиті ресурси).

Ефективність виробництва – це складне і багатогранне явище. Будь-яке виробництво вимагає органічного поєднання і взаємодії чотирьох факторів – робочої сили, основних засобів, предметів праці і землі. В процесі виробництва здійснюється виробниче споживання вказаних ресурсів з метою отримання певних споживних цінностей, спроможних задовольнити відповідні потреби людей. Отже, будь-яке виробництво передбачає витрати ресурсів і отримання певних результатів. Але дані економічні категорії далеко не завжди є однаковими за величиною. В такому випадку кажуть, що підприємства ведуть виробництво з різною ефективністю [1].

Основні показники ефективності – це обмежений набір параметрів, які використовуються керівництвом для відстеження і діагностики результатів діяльності підприємства. Дані показники повинні відображати найбільш важливу інформацію для подальшого управління підприємством. Звичайно, для підприємств різних галузей і типів у різний час та за неоднакових умов показники ефективності будуть відрізнятися.